

ŠOLSKI CENTER ŠKOFJA LOKA

SREDNJA ŠOLA ZA LESARSTVO

SREDNJE POKLICNO IZOBRAŽEVANJE (SPI)

ZAKLJUČNI IZPIT
IZDELEK IN ZAGOVOR

TAPETNIK

in

MIZAR

PRASTARA DVOJICA

21 / 22

ŠOLSKI CENTER ŠKOFJA LOKA

SREDNJA ŠOLA ZA LESARSTVO

SREDNJE POKLICNO IZOBRAŽEVANJE (SPI)

ZAKLJUČNI IZPIT
IZDELEK IN ZAGOVOR

TAPETNIK

in

MIZAR

PRASTARA DVOJICA

21 / 22

**”... Kdo le hodil bi tja ter vabil ljudi si v mesto,
razen le-takih seve, ki srenji v koristno so rabo:
vedeža, vrača boleznim, tesarja morda in **MIZARJA**,
tudi božanskega pevca, da s petjem ljudi kratkočasi ...”**

5

(Homer. 12.–8. stoletje pr. n. št. Odiseja XVII, 381/385. Prevod Anton Sovre. V Košir, F. 2006. str. 15)

U V O D

Premišljevanje o tapetniku in mizarju, obeh profilih srednjega poklicnega izobraževanja, ki ju ponuja naša šola, nas hitro zapelje daleč v zgodovino – k bivanjskim začetkom. Kadar ima nekaj tako dolgo brado, se tega pogosto drži tudi ugled, ni pa rečeno, da tudi prihodnost.

-

Gnezdo – tapetnica

Preselimo se v pračas. Udobje, domačnost naših bivališč, kot asociacija na tapetnika, se zdi, da je od nekdaj v domeni žensk. Gotovo to izhaja iz materinske skrbi za zarod. Prispodoba za to bivanjsko obdobje je gnezdenje. Gnezdo sicer zgradijo samci in je eden od načinov, kako pritegnejo samico, a je tudi sinonim za dom, ki ga povezujemo s prvim okoljem našega življenja, z maternico. V gnezdu mati poskrbi za zarod do svoje prve samostojnosti in je prvo dejanje k razvoju bivališča. Gnezdo je podložen prostor v krošnji ali na tleh jame, votline, v nečem varnem. Je ovalne oblike na začetku, okrog valečih se jajc, v krogu staršev, okrog ognja med družbo.

In vendar govorimo o tapetniku in ne tapetnici!?

Hiša – mizar

Če na začetek vrste postavimo prazgodovinskega človeka, na konec pa sodobnega, udobno zleknjenega pred zaslon, se lahko zamislimo, kaj se je pravzaprav vmes zgodilo. Ravna, s tkanino obložena površina se je s časoma prestavila na višino. Ploskev je dobila noge. Nastal je stolec, stol, klop, miza. Veščak, ki je to zmožgel narediti, je postal mizar. Ploščo je postavil tudi pokonci. Nastala je stenska obloga – vrata, ki so zaprla odprto stran jame. Po prostoru jame je začel rasti ovoj, hiša, urejena s po-hištvom. Zelo verjetno hkrati nastane splav, čoln, ki je lahko streha, če ga nosiš nad glavo. Naposled se vse te delne rešitve združijo v eno dejanje zunaj jame – hiša (iz germ. besede pokriti, oviti) zapusti jamo in se osamosvoji.

Stavba/arhitektura – glavni tesar/arhitekt

Hiša preraste v stavbo. V arhitekturo, povedano s tujko. Danes si pod tem pojmom vsak predstavlja kaj drugega, tudi nekoga, ki nima pojma. Zanimiva je zgodovina besede, ki razkrije, kako je potekala delitev dela na graditeljskem področju. Beseda arhitektura »... izvira iz klasične grščine in je sestavljena iz arhos = glavni + tekton = tesar.« (Košir, 2006, 15) Torej označuje gradnjo, ki je vodena in ima cilje. Igra besed, asociacij nas običajno pripelje k bistvu stvari. Glavni ali prvi, prvi ali pravi. Besede s korenem arhe poudarjajo »... počelo, izvorno obliko, bistvo, morda celo dušo.« (Prav tam, 16) »V besedi tekton se skriva indoevropski koren »tekt«, kar pomeni bodisi vezati bodisi zidati ... Iz navedenega korena izvira latinska beseda »texere«, kar pomeni med drugim tudi »tkati«, od tod tkalec in tekstil ... Pomen »plesti« razločno kaže na neolitski izvor, ko so ženske skrbele za pridelke in pletle košare za shranjevanje, potem pa tudi blago za oblačila. Skratka, v korenu se skriva namig na »fino žensko ročno delo«. Koren »tekt« vključuje pojem detajla: vezavo elementov v celoto ... Grki naredijo iz tekta tudi »tehne« s pomenom veščina, izvedenost, umetnost ... in seveda prideta iz korenike oznaki tehnika in tektonika.« (Prav tam, 16)

Tapetnica, mizar, tesar, arhitekt, inženir

Etimologija besede naj bi torej potrjevala, kar smo zapisali zgoraj. Lahko izpeljemo, da je prihod tesarja na

TAPETNICA IN MIZAR: PRASTARA DVOJICA

K o m e n t a r k i z d e l k o m

graditeljsko prizorišče predstavljal prelomni trenutek v razvoju organizirane gradnje. Lahko celo trdimo, na primer, da je Jezus kot izučeni tesar prav zato dobro znal z ljudmi. Obvladal je tudi komunikacijske veščine. Hiša nastane s pletenjem, tkanjem in mizarjenjem in jo osamosvoji tesar, ki ga potem, ko dokončno prevzame povezovalno vlogo na gradbišču, bolje poznamo kot arhitekta. Pred mizarja postavimo tapetnika (srlat, tapetia 'stenska ali talna obloga iz blaga') ali tapetnico, tistega torej, ki obloga. Razporedi steljo, posteljo. Najprej tla, potem pa bivališče okrog in okrog. Mizar poskrbi za nosilni del obloge, da je vse skupaj na pravem mestu, stabilno in pritrjeno – stavi, postavi. Mizar poskrbi, da se ravno in mehko oblogo razpelje po prostoru in hiši. Od tu naprej naloge prevzame tesar ali arhitekt, ki poskrbi za nastanek, rast in razvoj stavb v naselja in mesta. Slednji arhitekturo dvigne na nivo likovne umetnosti, doživetja in sporočila. Tako je bilo pretežni del zgodovine. V dobi industrializacije se jim pridruži še vrsta specialistov, »tehtonov«, ki poskrbijo za povezanost in skladnost čedalje kompleksnejših gradbenih sistemov. Trdimo torej, da so se vsi omenjeni poklicni profili, ki jih poznamo še danes, razvili z namenom in so tudi v sodobnosti prav tisti, ki tvorijo vitalni del arhitekture, zlasti kot uresničevalci kolektivnega spomina. Lahko sicer bivate brez lesa in tkanine, brez inženirja, vendar ne brez posledic.

+

9

V Albumu št. 2 smo se posvetili izdelkom mizarja vajenca in ugotovili, da so ti dijaki, ki prakso v celoti opravijo pri delodajalcu, bolj nagnjeni k novitetam oziroma k trendom sodobnega bivanja. So pač v neposrednem stiku z naročniki. Za njihove kolege mizarje, ki več časa preživijo na šoli, pa se zdi, da so nekoliko bolj usmerjeni v brezčasje. Svoje poslanstvo razumejo bolj arhaično. To običajno prinese šolanje, ki ni zgolj izobraževanje, temveč tudi vzgoja duha. Se vprašamo, ko si ogledujemo končne izdelke dijakov, zakaj je prav miza, bolj kot stol ali omara, prvi izbor dijakov? Ker je primerna za druženje, za sedenje okrog, iz oči v oči? Uporaba masivnega lesa priključ v spomin druženje okrog ognja. Toplino!? Dijak Domen ogenj simbolično tudi zgradi (str. 29). Na dvojni piramidni (gr. pyr ogenj) podstavek je postavil oval, raztegnjen krog, ki napove rast in delitev, kar je naravno. Nekaj podobnega, a korak naprej, si je zamislil tudi Luka. Iz enega valja nastaneta dva, ki ju postavi tako, da se nanju lahko zlekne do njunega razhoda. Potem bo pa že kako. Martinov valj počasi postaja to, čemur smo v 20. stoletju rekli moderno – Črni kvadrat, ki v zgodovini simbolizira enega večjih prelomov mišljenja, odcepitev od klasično-božjega v moderno-človeško, smo nekaj rekli v prejšnjem albumu.

Čeprav je izobraževalni program zelo pragmatično zasnovan, usmerjen v poznavanje lesa, konstrukcije in tehnologije, v tisto, kar smo v besedilu imenovali tekton, v sestavljanje in prepletanje, pa dijaški izdelki kažejo, da ima les kot gradivo moč. Morda večjo od učitelja, ker nas opominja na začetke, nas ohranja v stiku s človeškostjo. Kot da je lesu imanentni spomin na mater/tkalko/tapetnico, ki jemlje iz krošnje, in očeta/mizarja, ki reže in obdeluje deblo. Opravka imamo s prastaro dvojico, ki sta v sedanjosti komplementarno povezani in soodvisni kot še nikdar doslej. Vse kaže, da je res tako.

Vir:
Košir, F. (2006). K Arhitekturi: Razvoj arhitekturne teorije, prvi del. Ljubljana, Fakulteta za arhitekturo.

TAPETNIK 22
blazinjenje je zakon

V triletnemu programu **TAPETNIK** se vsaka vpisana učenka ali učenec nauči samostojno izdelati zahteven blazinjen izdelek. Lahko oblazini fotelj, kavč, dvosed, posteljo ...

Izbrani izdelek dijakinja ali dijak oblikuje pod vodstvom oblikovalca, izdelava vso potrebno dokumentacijo, nabavi material in v šolski delavnici izdelava izdelek, ki ga pred komisijo tudi zagovarja.

Tapetnik je mojster, ki je idealen za prihodnost, ko bodo morali biti izdelki uporabni, lepi in trajnostni. S svojim delom bo poskrbel, da bo bivalno okolje estetsko, bivanje udobno, hkrati pa zagotovil, da bodo izdelki po vsakem popravilu kot novi.

Blazinjenje je zakon.

Igor Jelovčan, mentor

#mrzličnoiščemotapetnika
#krožnogospodarjenje
#udobjeinlepota

TAPETNIŠTVO: POKLIC PRIHODNOSTI

Odgovarjal Igor Jelovčan

Srednja šola za lesarstvo je edina šola v Sloveniji, ki ima še program tapetnik, pa še tu smo veseli, če je sploh kakšen dijak tapetnik na generacijo. Čemu pripisuješ to dejstvo?

Poklicno izobraževanje je bilo dolgo zapostavljeno in se šele sedaj ljudje bolj zavedajo, katere poklice v resnici potrebujemo. Tudi mediji imajo velik vpliv na miselnost ljudi, tapetništvo pa v medijih ni predstavljeno, zato le redki pomislijo na to možnost. Občasne izobraževalne oddaje so premalo. Potrebovali bi komercialne serije, ki bi dosegale visoko gledanost, v katerih bi namesto zdravnikov, odvetnikov, modnih oblikovalcev in kuharjev blesteli opremljevalci hiš in ljudje z občutkom za udobje in lepoto.

Pa misliš, da tapetništvo je poklic prihodnosti? Misliš, da se bo vpis dijakov ponovno povečal?

Krožno gospodarjenje je zagotovo bodočnost človeštva, s tem pa tudi sprememba obnašanja.

Namesto nakupa novih cenениh izdelkov iz slabih materialov, ki jih po nekaj letih odvržejo na odpad, bodo ljudje raje kvalitetne izdelke obnovili, da bodo služili svojemu namenu nadaljnjih 10, 20 ali 50 let. Podjetja že sedaj mrzlično iščejo tapetnike, s krožnim gospodarjenjem pa bo povpraševanje po tapetnikih še večje.

Luka Kamenšek je za zaključni izdelek izdelal počivalnik. Kako bi ga komentiral kot mentor?

Luka se je odločil za zelo zahteven izdelek. Že sama izdelava ogrodja je bila velik izziv, za blazinjenje pa je potreboval veliko znanja, natančnosti in vztrajnosti. Obnašal se je zelo zrelo – poslušal je vse nasvete, o njih razmislil in se nato odločal. S tem, ko je izdelal tako zahteven izdelek, se je veliko naučil, hkrati pa tudi dokazal svoje sposobnosti. Čestitke!

*#unikat
#spoznajse
#tapetnik*

LUKA KAMENŠEK

17

»Ponosen sem, ker je to unikaten izdelek, ki ga ni na trgu in ga še nihče ni naredil. Menim, da je to najboljši izdelek, ki ga je naredil katerikoli tapetnik do zdaj na šoli in da bo še dolgo ostalo tako. Z njim sem se tudi bolje spoznal in zdaj vem, da sem na pravi poti in dober tapetnik.«

Luka, pod fotografijo si zapisal, da je to najboljši izdelek, ki ga je naredil tapetnik na naši šoli. Zelo pogumna izjava. Opiši nam torej svoj izdelek.

Za izdelavo tega počivalnika sem uporabil različne načine izdelave/tehnike – nekatere sem se priučil celo sam. Osnova je lesena – vezani plošči sta povezani z lesenimi palicami, sledi MDF-plošča. Najprej sem oblaznil spodnji del lesenega ogrodja, zgoraj pa sem dal poliuretansko peno in prešil s tkanino.

Kje pa si dobil idejo za tak izdelek?

Idejo za počivalnik sem dobil, ko je oče delal pred leti sedežno garnituro, ki je imela ležalnik kot dodatek h garnituri – jaz pa sem ga naredil samostojno. Je v moji sobi in je zelo funkcionalen.

Omenil si očeta. Je tudi on tapetnik?

Oče je tapetnik, ima svoje podjetje, a se je sam priučil tapetništva. Tako sem tudi jaz že v 6. razredu vedel, da je to to. Ko sem bil v 9. razredu, so ravno ukinili tapetniško šolo v Sevnici in ostala je le Škofja loka. Tako sem prišel v dijaški dom in tu našel svoj drugi dom, dobro sem se počutil vsa leta šolanja. Vso prakso sem opravil pri delodajalcih, vsako leto pri drugem, da bi se čim več naučil. Delodajalce sem dobil brez problemov in z vsemi sem bil zelo zadovoljen, največ pa me je naučil Robert Plevnik, ki je tudi nekdanji dijak lesarske šole v Škofji Loki.

Kje pa se vidiš v prihodnosti?

Imam punco iz gorenjskih krajev, vendar vseeno načrtujem, da bom prevzel domačo delavnico in se vrnil v Rogaško Slatino. Sedaj hodim na plus dva program (poklicno-tehniška izobrazba), ko opravim maturo, pa bom s šolanjem zagotovo zaključil in pričel ustvarjati v delavnici. Dobil sem že ponudbo podjetja, da za njih izdelujem počivalnike, tako da smo sklenili, da izdelam pet počivalnikov na mesec. Ker sem vseeno še dijak in med tednom v Loki, bo to najin skupni posel z očetom. Za svojo poklicno kariero se res ne bojim.

M I Z A R 2 2

les preseneča

SUNRISE CALIFORNIA

- 1 Los Angeles
- 2 San Francisco
- 3 Oakland
- 4 San Diego
- ★ Sacramento
- ▲ Yosemite Nat. Park

Dijaki zaključnih letnikov srednjega poklicnega izobraževanja, smer **MIZAR**, pri predmetu Snovanje izdelka izdelajo podrobno proizvodno dokumentacijo za izdelek zaključnega izpita.

Najprej izdelajo idejno skico izdelka in izberejo osnovne konstrukcijske materiale. Nato izdelek ustrezno oblikujejo, dimenzionirajo in določijo konstrukcijske vezi glede na izbrani material.

Sledi izdelava podrobne konstrukcijske dokumentacije, za potrebe nabave materiala in samega dela v delavnici pa izdelajo tudi prirezovalno listo, izračunajo porabo osnovnih in pomožnih materialov, izdelajo tehnološki postopek po posameznih delovnih mestih, na koncu pa tudi kalkulacijo vseh porabljenih materialov. Izdelek izdelajo v šolski delavnici.

23

Janez Belič, mentor

#potrpežljivost
#natančnost
#občutek
#pravi lesar

» P R A V I L E S A R «

O d g o v a r j a l J a n e z B e l i č

Si učitelj z več desetletnimi izkušnjami. Kako se zaključni izdelki dijakov spreminjajo skozi leta – če bi primerjali danes in 10 ali 20 let nazaj?

Včasih so imeli dijaki na razpolago le klasično strojno opremo, sedaj pa imajo na razpolago sodobno računalniško tehnologijo, ki omogoča vsestransko obdelavo elementov iz različnih materialov. Danes je na razpolago tudi več raznovrstnih materialov, iz katerih dijaki lahko oblikujejo kakršnekoli lesne izdelke. Napredek je viden predvsem v oblikovanju in pestrosti izdelkov, dijaki pa žal še vedno premalo izkoriščajo možnosti, ki jih ponuja izobraževalni program.

Kateri izdelek bi izpostavil pri generaciji mizarjev 2021/22 in zakaj?

Izpostavil bi klubsko mizico dijaka Domna Rogača, ki je izdelana iz češnjevga lesa, samo podnožje je zahtevne konstrukcije, izdelek pa je lično zasnovan in korektno izdelan. Tudi površinska obdelava z naravnim oljem je na mestu.

Je mogoče kakšen kos pohištva, ki si ga dijaki redko ali celo nikoli ne izberejo za zaključni izdelek, pa bi želel, da bi se večkrat izdeloval v šolski delavnici?

Dijaki se redko odločajo za klasične ali rustikalne izdelke, izdelane iz masivnega lesa, ki so pogosto popestreni z estetskimi vezavami, struženimi elementi, rezbarijami in intarzijami. Ti izdelki zahtevajo več zahtevnejših ročnih spretnosti, ki žal izginjajo, unikatni ročno izdelani lesni izdelki pa so vse bolj cenjeni.

Kaj so po tvojem mnenju vrednote tistega, ki z veseljem ustvarja z lesom?

Ustvarjanje z lesom zahteva POTRPEŽLJIVOST, NATAČNOST, OBČUTEK ZA ESTETIKO, na splošno pa ljudje, ki radi delajo z lesom, spoštujejo naravo in z njo povezano dobrobit v našem bivalnem okolju. Les je material, ki nas vedno znova pozitivno preseneča in to pozitivno naravnost izžarevamo tudi ljubitelji lesa.

V čem se dijak lesarstva razlikuje od dijakov, ki se odločajo za druge tehnične poklice?

Les je nehomogen naraven material, ki te kot obdelovalca vedno znova preseneča, obenem pa omogoča uporabo na praktično vseh področjih. Pogosto les kombiniramo tudi z drugimi materiali, zato je pomembno upoštevati sozvočja vseh uporabljenih materialov. Tako pri naših dijakih opazam prav to lastnost, ki je še kako pomembna pri današnji projektni naravnosti dela.

Večkrat uporabiš besedno zvezo »pravi lesar«?

S tem psevdonimom naslavljam osebe – dijake, ki razumejo kompleksnost lesa kot uporabnega materiala, poznajo njegove posebnosti in jih upoštevajo pri oblikovanju in konstruiranju izdelkov ter znajo te posebnosti in enkratnosti lesa prenesti v praktične rešitve.

V čem sodobna tehnologija težje zamenja ročne spretnosti?

Sodobna tehnologija nam danes omogoča praktično neskončne možnosti obdelave, vendar pa ima ročno izdelan lesen predmet za pravega poznavalca lesa, ki zna ceniti ročno unikatno delo, bistveno višjo vrednost, ki je posledica trenutnega navdiha avtorja izdelka pri oblikovanju in izvedbi.

FILIP DAMJAN ČUŠIN

27

»Nisem ponosen, ker mi izdelka ni uspelo narediti do konca. Sem pa ponosen na to, da sem sploh pričel izdelovati tako zahteven izdelek in pričakujem, da ga bom v prihodnosti izdelal tako, kot sem ga prvotno zastavil. Plošča mize bi se morala zavrteti in privzdigniti, notri pa bi morali biti spravljene deli za razširitev mize. Zapletlo se je pri vodilih. Še vedno je to lepa miza iz hrastovega lesa z vezano ploščo. Ostaja pa izziv za prihodnje leto.«

#definitely

DOMEN ROGAČ

29

»Izdelek ni tak, kot sem načrtoval, moral sem spremeniti nekaj dimenzij in delov. Zadovoljen sem, da mi je kljub spremembam uspelo narediti izdelek, na katerega sem ponosen. Ideja je bila, da bi bile noge narejene zrcalno, vendar je prišlo do napake pri merjenju, predvsem pa sem zaradi gneče preveč hitel pri žaganju. Zgodila se je torej napaka, ki pa sem jo uspešno rešil tako, da sem spodnji del podnožja podaljšal. Tako sem vseeno uspel narediti klubsko mizico iz masivnega češnjevega lesa, ki danes krasi našo dnevno sobo. Na svojih napakah sem se res največ naučil – bolj kot iz vsake knjige. Še sedaj se učim, saj se je z uporabo mize izkazalo, da bi moral podnožje zaokrožiti, saj se hitro poškoduje.«

NEJC KASTELIC

LUKA ŽONTAR

35

»Moj izdelek sicer ni največji, vendar je zahteval veliko treznih misli in potrpežljivost, zato sem nanj zelo ponosen. Potreboval sem klubsko mizico v svoji dnevni sobi. Nekje sem videl tako mizico s podnožjem pod kotom in zdela se mi je zelo zanimiva. Vendar jaz sem potreboval tudi predale ... pa sem se odločil, da bom naredil klubsko mizico, ki ima pod kotom podnožje in predala. Predala imata vodila »tip-on«, zadnji del pa ima še nišo za časopise.«

BLAŽ KRIŽNAR

37

»Odločil sem se, da bom izdelal klubska mizica iz hrastovega lesa, ki je površinsko zaščiten z oljem. Največji problem sem imel s koti, saj je miza spodaj širša, proti vrhu pa se oža. Razmisliti sem moral, kako bom vstavil pero. V delavnici je šlo vse hitro in brez težav, pred tem pa sem imel malo več dela z izračunom materiala. Skrbelo me je tudi, kako bom odrezal kote. Tako je nastal izdelek, ki mi pomeni veliko, ker je sedaj v naši dnevni sobi.«

P A T R I C K G O S A R

39

»To je prvi izdelek, ki sem ga iz čiste nule sam konstruiral in izdelal. Na koncu izgleda še bolje, kot sem mislil, da bo, na kar sem zelo ponosen.«

A N D R A Ž O B L A K

M A T E V Ž P O G A Č N I K

43

»Na svoj izdelek nisem ravno ponosen, saj ni uporaben za to, kar sem želel. Vseeno sem vesel, da sem se odločil za tak izdelek, saj sem se po številnih zapletih veliko naučil (glede tehnik izdelovanja). Klop torej ni uporabna za odrasle, kot je bilo načrtovano, sem pa ponosen, da vse ostalo deluje, kot mora, torej se lahko zloži v eno klop ali pa v mizo z dvema klopema. Klop je narejena iz masivnega smrekovega lesa, za konstrukcijo so uporabljene preploščitvene vezi in je površinsko zaščitena z oljem. Ker zaradi višine ni uporabna za odrasle, jo ima sedaj moj brat, ki ima mlajše otroke. Deluje odlično in ko bom imel čas, bom naredil večjo, torej dovolj veliko za odrasle, saj je bilo načrtovano, da bo krasila naš vrt.«

B O R P L A S I N

M A J K N A F L I Č

47

»Na svoj izdelek sem ponosen, saj sem ga izdelal sam in sedaj krasi našo dnevno sobo. Izdelava je bila zahtevna, ker sem veliko postopkov delal prvič, vendar mi je na koncu uspelo. Mizica je iz masivnega lesa (hrast in jesen), njen najzahtevnejši del pa je vzorec, saj sem moral letvice rezati pod kotom ter narediti utor za vstavljeno pero. Pri končni montaži je bilo treba biti pozoren zaradi natančnega lepljenja. Bilo je težko, moral sem biti izredno natančen. Ko sem naletel na problem, sem se pogovoril z mojstri v delavnici in za pomoč prosil sošolce in na koncu je nastal čudovit izdelek. Res sem se veliko naučil in pripravljen sem svoje izdelke dvigniti na višji nivo.«

J E R N E J B O G A T A J

51

»Klubska mizica je iz jesena. Les sem namenoma lepil tako, da so nastali svetlo-temni vzorci. S tem sem poudaril lepoto lesa. Uporabil sem čepno in peresno vez. Delo je potekalo brez težav, hitro, večinoma sem delal samostojno. Mizo imam v svoji sobi in sem zelo ponosen, saj je uporabna in lepa.«

Ž A N K R I Ž N A R

53

»Z idejo sem bil veliko bolj zadovoljen, kot sem z nastalim izdelkom. Od nekdaj mi je všeč bolj pisan in eksotičen les. Zato sem se tudi odločil za kombinacijo oreha, češnje in robinje. Sprva nisem vedel, kaj točno naj naredim, nato sem se odločil, da bom izdelal klubsko mizico za svojo sobo. Najbolj sem ponosen, da sem material pridobil popolnoma sam – sam sem kupil plohe in tako izdelek izdelal sam od prvega do zadnjega koraka. Vendar ko je bil izdelek končan, sem si marsikatero odločitev želel spremeniti, saj sem izdelal že veliko lepših in boljših izdelkov. Zato je moja želja v petem letniku narediti izdelek, ki bo impresioniral tudi mene.«

#popolnomasam

MARTIN VRANDEČIČ

55

»Za svoj prvi izdelek si nisem želel zadati prezahtevne naloge in to se je izkazalo za odlično odločitev. Klubska mizico sem izdelal popolnoma sam in vesel sem, da mi je uspelo, kljub časovni stiski, ki sem jo imel na koncu. Izdelana je iz hrastovega lesa in zatemnjenega stekla. Sedaj jo imam doma v svoji sobi in se obnese zelo dobro.«

G R E G A V E B E R S U Š N I K

59

»Odločil sem se za jedilno mizo iz masivnega lesa. Plošča je iz hrastovega lesa, površinsko zaščitena s prozornim lakom, noge pa iz bukovega lesa, prebarvane s pigmentiranim lakom. Za črno barvo sem se odločil, ker imamo doma črn kuhinjski kot in se odlično podata skupaj. Uporabljamo jo v jedilnici in se obnese super. Pri načrtovanju in izdelavi nisem imel večjih težav. Mentor mi je svetoval, naj uporabim metrični navoj, saj bo tako miza lahko razstavljiva. Manjše težave mi je delala le srednja vezna letev, saj sem odžagal predolgo, vendar sem težavo hitro rešil. Res sem ponosen na to mizo, dejal bi, da sem prekosil samega sebe.«

ALJAŽ SAJE

A N Ž E D E B E N J A K

63

»V svoj izdelek sem vložil veliko časa in potrpljenja, zato sem nanj zelo ponosen. Klop je narejena iz masivnega hrastovega lesa. Mami mi je predlagala, da bi naredil klop, ki bi jo imeli pred hišo. Vse je potekalo brez problemov in izdelek je prav tak, kot sem si ga zamislil.«

JAN MALENŠEK

65

»Zastavil sem si kar zahteven proces in izdelek – v resnici nisem verjel, da mi bo uspelo. Vendar sem ugotovil, da se da, zato sem zelo ponosen, da sem uspel izdelati lep izdelek. Izdelal sem predsobno omarico za čevlje iz iverne plošče, ki jo imamo sedaj doma in se res dobro obnese. Karakterno sem zelo natančen, kar se je izkazalo za pozitivno lastnost, saj so vsi procesi potekali tekoče, prav res nisem naletel na nobeno težavo.«

1962
HOWE CARRON
CRAVIER BEAS
TOM TAILOR T&M

Mizarski izdelki so bili posneti na zagovoru zaključnega izdelka, s katerim se konča triletni program poklicnega izobraževanja za mizarje. Prvega izpitnega roka se je udeležilo 18 dijakov, ki so predstavili svoj izdelek pred izpitno komisijo. Sestavljala sta jo Janez Belič, nosilec modula Snovanje izdelka (SNI), kjer so dijaki izdelek razvili in izdelali, ter Bojan Prezelj, mentor praktičnega pouka.

67

Tapetniški izdelek je bil posnet po opravljenem izpitu.

ŠOLSKI CENTER ŠKOFJA LOKA

Direktor: Martin Pivk
SREDNJA ŠOLA ZA LESARSTVO
Ravnatelj: Milan Štigl

PROGRAM

Mizar in tapetnik (SPI)

ZAKLJUČNI IZPIT

Komisija: Milan Štigl, univ. dipl. inž. les.; Janja Čenčič Gartner, prof. slov.; Marija Jurjevič, prof. slov.; Igor Jelovčan, univ. dipl. inž. les.; Jože Gregorc, les. teh.

IZDELEK IN ZAGOVOR TAPETNIK

Mentor: Igor Jelovčan, univ. dipl. inž. les., nosilec modula Snovanje izdelka (SNI)
Izpitna komisija: Igor Jelovčan, univ. dipl. inž. les., Bojan Drobnič, inž. les.

IZDELEK IN ZAGOVOR MIZAR

Mentor: Janez Belič, univ. dipl. inž. les., nosilec modula Snovanje izdelka (SNI)
Mentor v delavnici: Jožef Gregorc, les. teh.; Bojan Prezelj, les. teh.; Marko Legat, les. teh.
Izpitna komisija: Janez Belič, univ. dipl. inž. les., Bojan Prezelj, les. teh.

Zbirka VEZI, album 3

Zaključni izpit: izdelek in zagovor: Tapetnik in mizar: prastara dvojica: 21/22
Fotografije, besedilo, urejanje: Dimitrij Jeraj
Intervjuji in pregled: Janja Čenčič Gartner
Pregled: Marija Jurjevič
Izdajatelj: Šolski center Škofja Loka, Srednja šola za lesarstvo
Škofja Loka, 2023

Kataložni zapis o publikaciji (CIP) pripravili v Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani
COBISS.SI-ID 147204355
ISBN 978-961-96136-2-7 (PDF)

ZBIRKA **VEZI**

ALBUM 1

NARAVOSLOVNI DAN

BOTANIČNI VRT

PORTRETI

ALBUM 2

ZAKLJUČNI IZPIT

IZDELEK IN ZAGOVOR

MIZAR VAJENEC

INTERES, ODGOVORNOST, KOLEKTIV

ALBUM 3

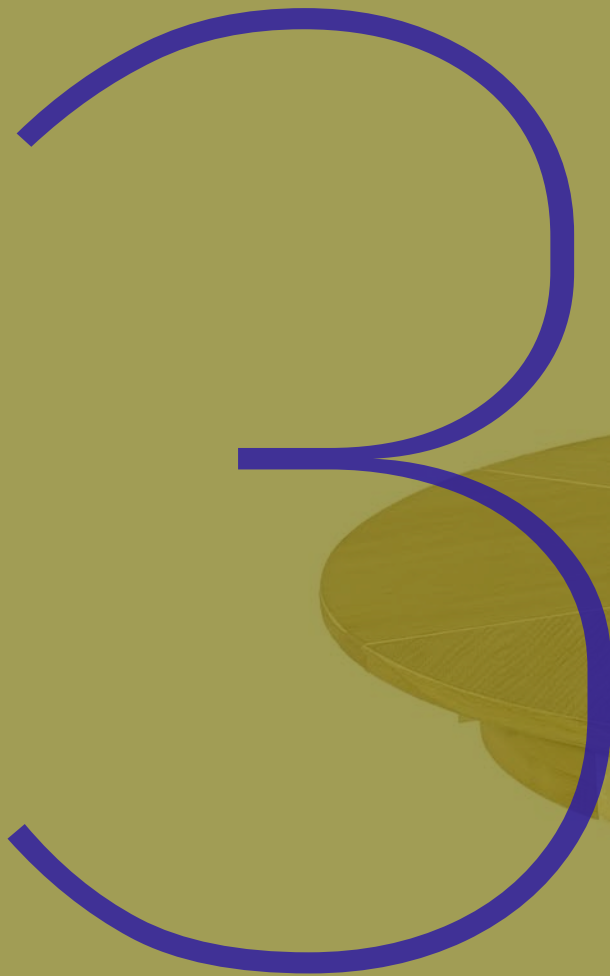
ZAKLJUČNI IZPIT

IZDELEK IN ZAGOVOR

TAPETNIK IN MIZAR

PRASTARA DVOJICA

ZBIRKA VEZI podrobneje predstavlja celovitost ustvarjalnih procesov različnih izobraževalnih programov naše šole. Iščemo ustvarjalne poti k izdelkom, ki so nedvoumni pokazatelji stopnje dijakovega osebnostnega razvoja in njegove povezanosti s socialnim in kulturnim okoljem, v katerem biva. Lesna vez, ki je del našega vsakdana, zagotavlja koherentnost izdelka in simbolizira povezovalne namene.

ZBIRKA **VEZI**

ŠOLSKI CENTER
ŠKOFJA LOKA

